



పాలపొంగు



“శ్రీ సురావ్”

“నల నల కాగి చల్లారినపాలు మళ్లీ పొంగుతాయా బావా!”

“నహజంగా పొంగకపోయినా పరిస్థితులు, పొంగేటట్లుగా, పరిణమిస్తే—”

“నువ్వెంత చెప్పు ఏ పరిస్థితులు ఎంతగా పరిణమించినా పాలుపొంగవు, నరికదా - ఎరిగిపోతాయి ఎందుకూ పనికిరాకుండా”

“నువ్వు అవిధంగా అనుకొని బాధపడతే ఏమిటి సుఖంచెప్పు, లక్ష్మీ”

“నేనెంత బాధపడినా, ఎంత విలపించినా ఎంతగా ప్రాధేయపడినా, ఫలితం మాత్రము కూన్యమే అంటావా! ఏదో తెలియనిబాధ నాలో ప్రవేశించి కలవరపెడుతోంది మోహన్.”

“నహజమే.”

“అంతేనా.”

“నన్ను ఏమిచెయ్యమన్నావు చెప్పు లక్ష్మీ నేను తండ్రుడటా వాడినికదా. చదువుకోసమని యిక్కడికి పంపేరు నన్ను చిన్నప్పటినుంచి మనం యిద్దరం కలిసి మెలించి ఉంటున్నాం. యిప్పుడు నీ బలవంతం మీద ఏవిధమైన ద్రోహమేనా చేసినా, చిన్నతనంనుంచి కన్నబిడ్డలాచూచి పెంచిన మేనమామకు, వంశానికి తీరనికళంకం సంపాదించిన వాడినవుతాను. తల్లిలేని నన్ను పెంచి పెద్దవాడినిచేసి, విద్యాబుద్ధులు గరిపినందుకు నీ తండ్రుకి నేను చూపవలసిన కృతజ్ఞత యదేనా”

“అయితే నాజీవితం యిక యీవిధంగా చల్లారవలసిందేనా? నీకిచ్చి వివాహంచేసినా యీ బాధలుండేవి కావేమో!”

“వెళ్ళిదానా! నీనొసట ఈవిధంగా విధాత వ్రాసిపెడితే, నన్ను వివాహంచేసుకున్నా యీ విధంగానే జరిగేదేమో? కర్మ అనుభవించక తప్పకుండా?”

“అట్లా అనకు మోహన్,”

“నీకు యీవిధంగా జరిగేయోగం, నాకు యింకా అయ్యవు ఉంది కనుకనే మన యిద్దరికీ వివాహం జరగలేదు,”

“బావా! నిన్ను ఏరేకలింగంగారి వితంతు వివాహపద్ధతిని గురించి ఎంతో అభినందించే

వాడవుకదా. నీవుకూడ ఒక సంస్కర్తనని రొమ్ము విరుచుకొని తిరుగుతావే బజారుల్లో. యిదేనా, ఒక బాలవితంతు, మేనమామ కూతురు. చిన్నతనంనుంచి ఒక కంచంలో తిని తిరిగిన స్త్రీని వివాహం చేసుకోడానికి ధైర్యం లేదా? అంత రాతిహృదయమా మోహన్ నీది.”

“లక్ష్మీ! నన్ను అర్థంచేసుకోలేక, నీబాధ భరించలేక యిష్టంవచ్చినట్లు మాటలాడుతున్నావు కాని, నిన్ను నేను బాగా ఎరుగుదును. పెండ్లి అయిన నెలరోజులకే ఏవిధమైన సంసారసుఖాన్ని అనుభవించకుండానే పరలోకానికి పోయేడు నీభర్త. నువ్వు శీలవతివి నాకు తెలుసు కానీ, వంశ మర్యాదలకోసం, ప్రపంచకానికి, లోకులకి భయపడి సాహసించలేక పోతున్నాను.”

“బావా! లోకులకు భయపడవలసిన ఆపనరంలేదు. లోకులకి పనేముంది, ఎవళ్లేనా తప్పులు చేస్తున్నారా అనే అన్వేషణ తప్పవారుచేసి తప్పులతోవాళ్ళకి సంబంధంలేదు. పురుషుడు ఎన్నిసార్లైనా ఎంతమంది నయినా వివాహం చేసుకోవచ్చునట! కాటికికాళ్లు చాచుకొని కూర్చున్న ముదునలికూడ పెండ్లి అంటే లేచివచ్చుంటాడు నెరసిన మీసాలు దువ్వుతూ! లోకులు యిటువంటివారిని, వారు చేసే దురాచారాలని మెచ్చుకుంటుంది కాని ముక్కు పచ్చలారని స్త్రీ, భర్తపోతే తిరిగి వివాహం చేసుకోకూడదు అహ! లోకులు, లోకులట! లోకులు!!”

“నువ్వు చెప్పినది నిజమే లక్ష్మీ! కాదననుకాని లోకుల నోళ్ళు ముయ్యడానికి మూకుడుండా! లోకాన్ని, లోకాచారాలని లోకుల అపవాదులను, లెక్కచెయ్యకుండా అన్నిటికీ తెగించి తిరిగేవాళ్ళని ఎవ్వరూ ఏమీ చెయ్యలేరు. కాని నాకు అవిధంగా సంచరించడానికి ధైర్యం చాలడంలేదు.”

“అహ! పురుష హృదయం”

“లక్ష్మీ! నీకష్టాన్ని, నీవుసాందే తాపాన్ని భరించలేక అవిధంగా మాట్లాడుతున్నావు గాని ముందు ముందు అనుభవించవలసిన కష్టా

లని తెలుసుకో లేకపోతున్నావు. బంధువులు మనల్ని దూరంచేస్తారు, నీచభావంతో చూస్తారు. మిత్రులలోకూడ కొంతమంది అభినందిస్తారు, కొందరు నిందిస్తారు. నువ్వనుకున్నంతగా ప్రపంచము యింకా మారలేదు”

“మారలేదు కనుకనే నిన్ను యింతగా వేడవలసివస్తోంది”

“అంత కోపం ఎందుకు? పోనీ, మామయ్యతో చెప్పి ఒప్పించు, నా అభ్యంతరంలేదు”

“మా నాన్నగార్ని ఒప్పించే న మర్డత ఉంటే ఈబాధలన్ని దేనికి అయినా నువ్వు ఒప్పించు, నీ బి. ఎ. తెలివితేటలుచూద్దాం!”

“.....”

“ఏమిటి దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్నావు.”

“ఏముంది. ఈ సమస్య ఏవిధంగా పరిష్కరించడమా? అని.”

“బి. ఎ. ఒకపార్టు ఉండిపోయింది. అది కూడ పాస్ అయివుంటేనా, ఈసమస్య చాల సులభంగాతేల్చగలిగేవాడవు”

“చాల్లీ! వేళాకోళాలకి సమయంకాదని తెలుసుకో.”

అ! తెలుసుకున్నాను, లేకపోతే ఏమిటి బావ, యీపాటి దానికి ఆలోచన? ధైర్యం ప్రధానం”

“ఏం చేద్దామంటావు”

“రింగు రంగాయని రాత్రి బండెక్కి ఏ కలకత్తాయోపోయి అక్కడ ఏదైనా ఉద్యోగం చేసుకుంటూ కాలక్షేపం చేసుకుందాము. అక్కడ మనమిద్దరం భార్యా భర్తలమని నమ్మనివాడుంటాడా? ఈ పాటిదానికి అంత ఆలోచనా? నిన్ను నిజంగా భగవంతుని ముఖంచూచి, గుండె పై చేయి వేసుకొని, నన్ను ప్రేమిస్తున్నానని, పరిస్థితులు ఎంత వివమించినా నన్ను వివాహం చేసుకుంటా నని ప్రమాణము చెయ్యి!”

“ఈ ఆలోచించకు, చెయ్యి ప్రమాణం చెయ్యిముందు”

‘లక్ష్మీ! నేను చెప్పేదివిను, బావా ఆలోచించి చెబుతున్నాను’

‘ముందు ప్రమాణంచేసి తరువాతచెప్పు’

‘ముందు చెప్పేది విను’

‘... ..’

‘నే భగవంతుని సాక్షిగా, తప్పక నిన్ను వివాహంచేసుకుంటాను, ఎట్టి విషమ పరిస్థితులు ఏర్పడినా వాటిని దైవ్యంతో ఎదుర్కుంటాను, అని ప్రమాణం చేస్తున్నాను. యింక నీవు ఈ విషయం బెంగపెట్టుకొని నీ ఆరోగ్యాన్ని పాడు చేసుకోకు. నా తండ్రి నన్ను తన దగ్గరనుండి దూరంచేసి నా అన్ని పాస్తులు యివ్వకపోయినా, నారెక్కల కష్టం మీద నిన్ను పోషిస్తాను’

‘బావా’

‘లక్ష్మీ’

‘ఈలతకి నీరు పోసి పెంచే భారం నీది’

‘తప్పకుండా. ముమ్మాటికి నిన్ను భార్యగా స్వీకరిస్తాను.’



‘బావా! అర్థం వచ్చింది కదా, ఎప్పుడు జేరాలి ద్యూటిలో.’

‘వచ్చే సోమవారం బయలుదేరి వెళ్లి బుధవారంచేరాలి. మరి నువ్వు నిద్దమేగా.’

‘ఓ!! రేడి.’

‘అబ్బ! ఎంతహుషారు. యింతకంటే ఎక్కువ హుషారుగా ఉంటావను కుంటాను అప్పుడు.’

‘అహా! కాక.’

‘మామయ్యతో చెప్పాను. చాల సంతోషం వాడు. అభివృద్ధిలోకి రమ్మని ఆశీర్వాదించాడు.’

బావా! మరి నేను నీతోటివస్తే మానాన్న నేను యింటిదగ్గర లేకపోవటంచూచి కలకత్తా వస్తాడేమో, నేను నీతోటివచ్చి ఉంటాను కదా అని.’

‘అ! అవును, ఎట్లా.’

‘.....’

‘అరే! అట్లా నవ్వుతా వెండుకు ముంది నమస్య సాల్వ్యువెయ్యక,’

‘ఓ బి. బావా! ఆలోచించు పోయి’

‘ఏమో!’

‘ఏమీటంటే’

‘చప్పన చెప్పడు. నవ్వక’

‘తొందరలే నోయి! ఓ బి. బావా,,

‘అసలు సంగతి చెప్పమంటే’

‘ఉండండి చెప్పే దాకా’

‘ఓ యబ్బో! అప్పుడే’ అండి ‘అంటున్నావే’

‘.....’

‘ఓస్ ఎంత సిగ్గు!’

‘.....’

‘చెప్ప త్వరగా’

‘మానాన్న గారితో, కలకత్తా బావతో వెళ్లి మళ్ల నాలుగు రోజులలో వస్తానండి అన్నాను. ఒక్క దానవు ఎట్లా రాగలవు కల్లి అన్నారు. బావ ఆక్కడ మెయిలు ఎక్కిస్తాడు, యిక్కడ దిగుతాను అని అన్నాను. సరే నని ఒప్పుకున్నారు, కాబట్టి స్వేచ్ఛగా, దైర్యంగా వెళ్లవచ్చు’

‘సెహబాస్’

‘.....’

‘మంచి ఏత్తు వెగావు గాని, నువ్వు తిరిగి నాలుగు రోజుల్లో రాక పోతే అయన వస్తా రేమో’

‘వస్తేరాని! మనం కలకత్తాలో ఉంటేగా? మనం వెళ్లేది కటక్ గదా! అందరితో చెప్పేది కలకత్తా అని’

‘హా! హా! జ్ఞాపకం ఉంది’

‘హా! హా! హా!’

‘బావా! నువ్వు మంచి తెలివితేటలుగా తప్పించు కుంటావే పరీక్ష ఎట్లాపోయింది?’

‘అ ప్రమానం పరీక్షపోయింది. పోయిందంటావు. జాగ్రత్త! వచ్చే సెప్టెంబరులో పూర్తి చెయ్యగలను.’

‘తదాస్తు,’

‘సరే! పోయి బట్టలు వగైరా సర్దుకో.’

‘వెళ్ళివస్తాను! జగన్నోహనా!’

‘ఓ! మంచిది, భీత హరిణోక్షణా.’



‘బావా! మనం కటక్లో దిగిపోతాం గదా పాపం మానాన్న నాకు నాకోసం కలకత్తా వెళ్తారేమో.’

‘మనకేం’

‘.....’

‘అయితే బావా! కాగి చల్లారిన పాలు మరల పొంగుతాయా.’

‘సహజంగా పొంగకపోయినా పరిస్థితుల సరిణామాన్ని బట్టి పొంగుతాయి, తప్పక పొంగుతాయి, లక్ష్మీ.’

స్వతంత్ర ప్రబోధం

వినవచ్చే నల్లదిగో విజయ ధంకా
వేగమే లేవంగ వేళాయరా
శాంతి సమరముయొక్క సారమిదిరా
ఉడుకు రక్తపునదుల నాధమిదిరా
వీటితో శృంఖలలో తెగిపోయెరా||
దైన్యవదనాలింక దైర్యమును చెందురా
స్వాతంత్ర్య సమ్మిళిత సాధముల్లో
భీరులకు బీదలకు తావేదిరా||
సవయుగపు చారిత్ర గ్రంథము వ్రాయంగ

వి||

వి||

శ్రీకారమేనేడు చుట్టామురా
సృష్టికే శృంగార మిస్తుందిరా||
నీసత్య సత్యములో కాల మ్రోగెరా
ఐకమత్యపులోప మొండెరా
అదికూడ నేటితో మాయింపరా||
స్వాతంత్ర్య పొరుని స్వామ్యము లెవ్వయో
ఊహించి నేర్చుకొని సాధింపరా
ఉత్తముల పంజాల సాగిపోరా||

వి||

వి||

వి||

‘సత్యం’